

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министър на земеделието и храните

11/21/2023

X 11-425/21.11.2023

Signed by: Oliva Kirilova Todorova

ДО
КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
На Ваш № 363-КД от 24.10.2023 г.

ОТНОСНО: Становище по конституционно дело № 16 от 2023 г.

УВАЖАЕМИ КОНСТИТУЦИОННИ СЪДИИ,

Министерство на земеделието и храните има честта да представи на Вашето внимание становище във връзка с отправено искане на Висшия адвокатски съвет (ВАДС) за установяване на противоконституционност на § 3 от Преходните и заключителни разпоредби на Закона за горите (ПЗР на ЗГ) (обн., ДВ, бр. 19 от 2011 г.), предмет на конституционно дело №16 от 2023 г.

I. Обстоятелства по делото

Висшият адвокатски съвет е сезирал Конституционния съд на Република България с искане за установяване на противоконституционност на разпоредбата на § 3 от Преходните и заключителните разпоредби на Закона за горите (ПЗР на ЗГ), като противоречаща на чл.4, ал.1, чл.17, ал.1-3, чл.6, ал.1 и 2 и Преамбюла от Конституцията на Република България.

Съображенията на Висшия адвокатски съвет за противоконституционност на разпоредбата са изведени в контекста на принципите на правовата държава, на легитимните правни очаквания, за равенство пред закона и принципа за съразмерност, като водещите тези, които се открояват са относно придадено „обратно действие“ на разпоредбата и липсата на значим обществен интерес за въведеното ограничение в имущественото положение на определена категория приобретатели на имоти по замяна с държавата,

свързано с момента на сключване на съответната сделка (има се предвид до влизане в сила на ЗГ) и неоправдано привилегировано третиране в гражданскоправния оборот на държавата по отношение на всички други правни субекти.

С определение от 24.10.2023 г. на Конституционния съд (нар.по-долу КС) искането на Висшия адвокатски съвет е допуснато за разглеждане по същество.

II. Относима правна уредба

Конституцията на Република България

Чл. 4. (1) Република България е правова държава. Тя се управлява според Конституцията и законите на страната.

Чл. 6. (1) Всички хора се раждат свободни и равни по достойнство и права.

(2) Всички граждани са равни пред закона. Не се допускат никакви ограничения на правата или привилегии, основани на раса, народност, етническа принадлежност, пол, произход, религия, образование, убеждения, политическа принадлежност, лично и обществено положение или имуществено състояние.

Чл. 17. (1) Правото на собственост и на наследяване се гарантира и защитава от закона.

(2) Собствеността е частна и публична.

(3) Частната собственост е неприкосновена.

Закон за горите

§ 3. (В сила от 8.03.2011 г. - ДВ, бр. 19 от 2011 г.) (1) Не подлежат на промяна на предназначението по реда на този закон и не може да бъде извършвано строителство в поземлени имоти в горски територии, които физически и юридически лица или общини са придобили от държавата в резултат на замени, извършени до деня на обнародването на закона в "Държавен вестник".

(2) Ограничението по ал. 1 се прилага и при промяна на собствеността на имотите, с изключение на случаите, когато съответната горска територия се придобива от държавата.

(3) Ограничението по ал. 1 не се прилага, когато промяната на предназначението е за изграждане на национален обект или на общински обект от първостепенно значение, по смисъла на Закона за държавната собственост и Закона

за устройство на територията, които стават публична държавна или общинска собственост.

(4) (Изм. – ДВ, бр. 58 от 2017 г., в сила от 18.07.2017 г., бр. 102 от 2022 г., в сила от 1.01.2023 г.) В едномесечен срок от деня на обнародването на закона Министерството на земеделието обнародва в "Държавен вестник" списък на имотите по ал. 1.

(5) В 14-дневен срок от обнародването на списъка по ал. 4 Агенцията по геодезия, картография и кадастър, общинските служби по земеделие и Агенцията по вписванията отразяват ограниченията по ал. 1 в кадастралните карти, съответно в картите на възстановената собственост, и в имотния регистър.

Протокол 1 към Конвенцията за защита правата на човека и основните свободи

ЧЛЕН 1

Защита на собствеността

Всяко физическо или юридическо лице има право мирно да се ползва от своите притежания. Никой не може да бъде лишен от своите притежания освен в интерес на обществото и съгласно условията, предвидени в закона и в общите принципи на международното право.

Предходните разпоредби не накърняват по никакъв начин правото на държавите да въвеждат такива закони, каквито сметнат за необходими за осъществяването на контрол върху ползването на притежанията в съответствие с общия интерес или за осигуряване на плащането на данъци или други постъпления или глоби.

ХАРТА НА ОСНОВНИТЕ ПРАВА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ (ХАРТАТА)

Член 17

Право на собственост

1. Всеки има право да се ползва от собствеността на имуществото, което е придобил законно, да го ползва, да се разпорежда с него и да го завещава. Никой не може да бъде лишен от своята собственост, освен в обществена полза, в предвидените със закон случаи и условия и срещу справедливо и своевременно обезщетение за понесената загуба. Ползването на имуществото може да бъде уредено със закон до степен, необходима за общия интерес.

III. Становище по същество

Разпоредбата на § 3 от Преходните и заключителните разпоредби на Закона за горите (ПЗР на ЗГ) е действаща в редакцията ѝ от влизането в сила (обн., ДВ, бр. 19 от 2011 г., в сила от 8.03.2011 г.), като единствено ал. 4 от същата е претърпяла изменение по отношение наименованието на министерството.

С § 3, ал. 1 от ПЗР на ЗГ, се въвежда забрана за промяна на предназначението по реда на този закон и за извършване на строителство в поземлени имоти в горски територии, които физически и юридически лица или общини са придобили от държавата в резултат на замени, извършени до деня на обнародването на закона в „Държавен вестник“. Ограничението се прилага и при промяна на собствеността на имотите, с изключение на случаите, когато съответната горска територия се придобива от държавата (ал. 2 на същата разпоредба). В приложното поле на забраната по посочената норма попадат имоти – гори и земи от държавния горски фонд, придобити чрез замяна от държавата до обнародване на Закона за горите в Държавен вестник (8.03.2011 г.).

Съгласно § 3, ал. 4 от ПЗР на ЗГ, в едномесечен срок от деня на обнародването на закона, Министерството на земеделието и храните следва да обнародва в „Държавен вестник“ списък на имотите по ал. 1. Списъкът на поземлени имоти в горски територии, които физически и юридически лица или общини са придобили от държавата в резултат на замени, извършени до деня на обнародване на Закона за горите – 08.03.2011 г., е публикуван в „Държавен вестник“ (обн., ДВ, бр. 48 от 2011 г.). Също така, в „Държавен вестник“ (обн., ДВ, бр. 58 от 2011 г.), е публикуван Подробен списък на всички имоти от държавния горски фонд, придобити от физически, юридически лица и общини в резултат на извършени замени по реда на чл. 15б от ЗГ (отменен 09.04.2011 г.) за периода 2003-2009 г., както и на имотите, на които е променено предназначението преди влизане в сила на мораториума върху промяната на предназначението им. Списъкът, публикуван по реда на § 3, ал. 4 от ПЗР на ЗГ, има за цел да систематизира и обективира, по леснодостъпен за трети страни начин, информацията за поземлените имоти, спрямо които се разпростира въведената забрана за промяна на предназначение и извършване на строителство.

Разпоредбата на § 3 от ЗГ не засяга вече придобити права на субектите, получили горски имоти, посредством замяна с държавата, тъй като не променя правното им положение на собственици на поземлени имоти в горски територии. *Разпоредбата не отнема правната възможност на собствениците да ги ползват като горски територии, каквото е трайно установеното им предназначение.*

Правото на собственост е едно от основните субективни права, което е намерило своето систематично място в глава първа от Конституцията – „Основни начала“. Субективното право по своята същност е призната и гарантирана от закона конкретна възможност, която възниква въз основа на определени юридически факти, даден правен субект да получи определено имуществено или неимуществено благо.

Правото на собственост е абсолютно, имуществено, прехвърлимо, сложно и безсрочно право. Като сложно субективно право, то се състои от три правомощия на

собственика – владение, ползване и разпореждане, като засягането на което и да е от тях по същество представлява накърняване на самото право.

Въпреки че правото на собственост е абсолютно субективно вещно право, то като всяко абсолютно право познава ограничения, при условие че тези ограничения действително отговарят на преследваните от Европейския съюз (ЕС) цели от общ интерес и че не представляват по отношение на преследваната цел непропорционална и нетърпима намеса, която би могла да накърни самата същност на така гарантираното право (решение от 20 септември 2016 г., *Ledra Advertising* и др./Комисия и ЕЦБ, С 8/15 Р—С 10/15 Р, EU:C:2016:701, т. 69 и 70).

Съгласно член 52, параграф 1 от Хартата, могат да бъдат налагани ограничения за упражняването на закрепените в нея права и свободи, при условие че тези ограничения са предвидени в закон и зачитат основното съдържание на тези права и свободи. При спазване на принципа на пропорционалност ограничения могат да бъдат налагани, само ако са необходими и действително отговарят на признати от ЕС цели от общ интерес или на необходимостта да се защитят правата и свободите на други хора.

На национално равнище, принципът на неприкосновеност на частната собственост по чл. 17, ал. 3 от Конституцията, не изключва правната възможност за нейното ограничаване, като при определени условия допуска дори принудителното отчуждаване на собственост – чл. 17, ал. 5 от същата разпоредба. Същият принцип е залегнал и в разпоредбата на чл. 17, параграф 1, изречение второ от Хартата, съгласно която никой не може да бъде лишен от своята собственост, освен в обществена полза, в предвидените със закон случаи и условия и срещу справедливо и своевременно обезщетение за понесената загуба.

Сред установените в Конституцията приоритети, чиято закрила е свързана с налагането на такива ограничения, е напр. опазването и възпроизводството на околната среда, поддържането и разнообразието на живата природа и разумното използване на природните богатства и ресурсите на страната (чл. 15 от същата) при постигане на разумен баланс между личния и обществения интерес.

Задължение на държавата е да гарантира и защитава правото на собственост и да осигурява неприкосновеността на частната собственост, което обвързва законодателя да се въздържа от приемането на такива правни мерки, които влизат в противоречие с конституционното изискване за закрила на неприкосновеността на частната собственост (Решение № 4 от 2021 г. по к. д. № 1/2021 г.).

Конституционният съд е постоянен в своята практика, че ограничението на едно основно право е допустимо, но само когато това се налага, за да бъдат охранени висши конституционни ценности (Решение № 3 от 2019 г. по к. д. № 16/2018 г.; Решение № 4 от 2021 г. по к. д. № 1/2021 г.).

С цел да бъдат определени границите на допустима намеса на държавата по отношение на основните права, в практиката си Конституционният съд прилага принципа на пропорционалност като елемент на принципа на правовата държава, установен с разпоредбата на чл. 4, ал. 1 от Конституцията (Решение № 14 от 2014 г. по к. д. № 12/2014

г.; Решение № 2 от 2015 г. по к.д. № 8/2014 г.; Решение № 7 от 2019 г. по к.д. № 7/2019 г.; Решение № 11 от 2021 г. по к.д. № 7/2021 г.). Съгласно този принцип ограничението на конституционно защитеното право трябва да е съразмерно на преследваната легитимна цел, а не да надхвърля необходимото за нейното постигане. Конституционният съд е последователен в позицията си, че всяко ограничение на основно право трябва да е наложително за защитата на определена категория обществени интереси, да бъде най-подходящото и възможно най-мекото средство за постигане на конституционно оправдана цел (Решение № 14 от 2014 г. по к.д. № 12 от 2014 г.; Решение № 7 от 2016 г. по к.д. № 8/2015 г.; Решение № 5 от 2019 г. по к.д. № 12/2018 г.).

Съществуващите ограничения върху правото на собственост са множество, поради което няма как да се направи класификация или систематизация на всички възможни хипотези, но като най-чести могат да се разгледат случаите на експроприация – отчуждаване на имоти за държавна и обществена нужда, регламентирано в чл. 101 от ЗС, както и различни ограничения на правото на собственост, които са свързани с т.нар. съседски права в тесен смисъл. Тоест, при упражняване на правомощията, които се съдържат в сложното субективно абсолютно право на собственост, да не се нарушава необичайно правната сфера на съседа, чрез което да му се причиняват вреди. В основата на това стои правилото, че никой не бива да извършва в собствената си земя работи, които са опасни или увреждат граничещия с него съседен поземлен имот.

Друг пример, който може да бъде даден, е разпоредбата на чл. 113, ал. 1 от Закона за културното наследство, с която е въведено изискване възмездни прехвърлителни сделки с движими културни ценности да се извършват само ако те са идентифицирани и регистрирани по реда на същия закон. Съществуването на това изискване е мотивирано от спецификата на тази категория обекти на правото на собственост, която е относима към защитата и на други конституционно значими ценности, визирани в чл. 23, изр. 2 и чл. 54, ал. 1 от Конституцията.

Съгласно чл. 103, ал. 4 от Закона за устройството на територията, всеки устройствен план се съобразява с предвижданията на концепциите и схемите за пространствено развитие и устройствените планове от по-горна степен, ако има такива, и представлява по отношение на тях по-пълна, по-подробна и конкретна разработка. С оглед което, възложителите по смисъла на Закон за устройство на територията, също търпят ограничения, свързани с инвестиционното проектиране и разрешаване на строителството.

Видно от изложеното, в почти всяка сфера от обществения живот могат да се дадат примери за ограничения, с които носителите на субективно право на собственост са длъжни да се съобразяват, но това не прави съответните ограничения противоконституционни, тъй като зад тях стои защита на обществен интерес или друга висша ценност.

При извършването на преценка дали ограничението, въведено с § 3 от ПЗР на ЗГ е необосновано ограничаване на конституционно защитеното право на собственост по смисъла на чл. 17 от Конституцията, по отношение на имоти в горски територии, които физически и юридически лица или общини са придобили от държавата в резултат на замени,

извършени до деня на обнародването на закона в „Държавен вестник“ (ДВ, бр. 19 от 2011 г.), следва да бъдат взети предвид и следните факти и обстоятелства:

Въведеното ограничение с § 3 от ПЗР на ЗГ не лишава собственика от възможността да владее, да ползва и да се разпорежда със собствения си имот. Ограничението е свързано с невъзможността за осъществяване на промяна на предназначението върху имота и извършването на строителство върху него, което би оказало въздействие върху възможността да бъде увеличена пазарната му стойност, което само по себе си не представлява конституционно гарантирано право. В подкрепа на изложеното е Решение № 5/2017 г. по к.д. №12/2016 г. на КС, съгласно което „правото, което се ползва от конституционна закрила, е правото на собственост, а не някакво друго право – на ползване по най-печеливш начин на собствеността.“

С приемането на посочената разпоредба, не се въвежда ограничение на правата или привилегиите, основани на раса, народност, етническа принадлежност, пол, произход, религия, образование, убеждения, политическа принадлежност, лично и обществено положение или имуществено състояние, поради което неоснователно се явява твърдението, че е нарушен чл. 6 от Конституцията на Република България.

Както е посочено и от вносителя на искането за установяване на противоконституционност на § 3 от ПЗР на ЗГ – ВАДС, в сега действащия Закон за горите, разпоредбата на чл. 1, ал. 1 урежда обществените отношения, свързани с опазването, стопанисването и ползването на горски територии на Република България, *с цел гарантиране на многофункционалното и устойчиво управление на горските екосистеми.* Законът третира горите като общонационално богатство, което личи и от обявените в чл. 1, ал. 2 цели, сред които е и „постигане на баланс между интересите на обществото и собствениците на горски територии“. На тази основа е оправдано въвеждането на ограничения по отношение ползването на горите от всички техни притежатели. В общата хипотеза, промяната на предназначението на такива имоти не е невъзможна, но е силно лимитирана в рамките на изрично изброени мероприятия, насочена към задоволяване на обществени потребности, които в определени хипотези задължително трябва да са признати и от съответните устройствени планове (чл. 73 от ЗГ). Силно са стеснени и възможностите за строителство в горските територии (чл. 152, ал. 1 във вр. с чл. 54 от ЗГ), като поначало е изключено изграждането на обекти, предназначени за постоянно или временно обитаване. Има и ограничения относно промяна на предназначението на имоти, които са опожарявани за срок 20 г., именно с цел защита на обществения интерес и препятстване на незаконосъобразни действия, ограничена е възможността да се променя функционалното предназначение на обекти за предоставяне на социални услуги резидентен тип, ако е допуснато изграждането им в горски територии и др.

Приетата разпоредба на §3 от ПЗР на ЗГ, „не води до ограничение в имущественото положение на определена категория приобретатели на имоти по замяна с държавата, свързано единствено с момента на сключване на съответната сделка“, тъй като, от една страна, разпоредителни сделки за замени, след влизане в сила на разпоредбата не са осъществявани, а от друга – самото придобиване на имотите не е било единствено и

достатъчна условие, за да се допусне промяна в предназначението на поземлени имоти в горски територии.

Следва да бъде отчетено и обстоятелството, че в исторически план, преди приемането на действащия Закон за горите, на 03.09.2009 г. е било прието Решение на Народното събрание на Република България за налагане на мораториум върху промяната на предназначението на гори и земи от горския фонд, придобити от физически, юридически лица и общини чрез замяна с гори и земи от горския фонд – частна държавна собственост (обн., ДВ, бр. 72 от 2009 г.) като в мотивите за приемането му са изложени следните съображения:

В периода 22 февруари 2003 г. – 26 януари 2009 г., чрез замяна по реда на чл. 15б от Закона за горите, имоти, представляващи земи и гори от горския фонд, са придобити от физически лица, юридически лица и общини. Материята, регламентираща промяната на статута на горите, се е нуждала от нова законова регламентация, поради което е било наложително към онзи момент спирането на промяната на предназначението на площи от горския фонд да бъде подкрепено и то да има действие до момента, в който законодателят приеме нова, справедлива и прозрачна процедура за това.

В действащия Закон за горите (обн. ДВ. бр.19/08.03.2011 г.) процедурата за замяна на държавни гори с частни/общински такива е уредена в разпоредбата на чл. 35, като и в него „замените“ са ограничени до няколко изключения: „за прекратяване на съсобственост“, „за изпълнение на международен договор“, „за строителство на обекти с национално/първостепенно значение“ и „за горски пътища“. С §40 от ПЗР на ЗГ е отменено Решението на Народното събрание от 03.09.2009 г. за спиране на изключването при промяна на предназначението на заменени горски имоти, а с §3 от ПЗР на ЗГ, е разписана новата по-детайлна забрана, ограничаваща не само промяната на предназначението, но и строителството в заменените горски имоти.

С приемането на § 3 от ПЗР на ЗГ действието на наложения мораториум е продължено с оглед опазването, стопанисването и ползването на горски територии на Република България, което е целяло гарантиране на многофункционалното и устойчиво управление на горските екосистеми.

Видно от изложеното, с приемането на тази забрана и наложените ограничения върху частните собственици на заменени гори, законодателят е спазил изискването за „пропорционалност“ и „справедливост“, и е постигнал предвидения в Конституцията баланс на частни и обществени интереси. От една страна е декларираната в чл. 17, ал. 3 от Конституцията „неприкосновеност на частната собственост“ като основен интерес на титулярите на правото на собственост върху заменените държавни гори. От другата страна обаче е интересът на държавата от съхраняването на обекта на това право (т.е. горите и ландшафта), което е от общ интерес и в защита на по-приоритетни конституционни ценности, като например тези в чл. 15 (опазването на околната среда), чл. 18 (публично-правната значимост и всеобща ползност на Черноморското крайбрежие, водите, горите и парковете с национално значение), чл. 21 (защитата на земята, като основно национално богатство).

На следващо място бихме искали да поставим акцент и на един друг въпрос, който считаме че е оказал важно значение за приемането на разпоредбата на §3 от ПЗР на ЗГ през 2011 г. и който има актуално звучене и понастоящем. Разпоредбата на §3 от ПЗР на ЗГ е приета през 2011 г. в условията на проверка от страна на ЕК по подадени жалби за неправомерно предоставена държавна помощ от Република България при замяна на собственост върху частна срещу държавна горска земя. След проведена процедура по разследване, Европейската комисия постанови Решение (ЕС) 2015/456 от 05.09.2014 г. относно схема за помощ № SA 26212 (2011/C) SA.26217 (2011/C) (нар.по-долу решението на ЕК), че държавната помощ, отпусната на предприятия при сделките за замяна на горска земя държавна собственост срещу горска земя частна собственост в периода 1 януари 2007 г. — 27 януари 2009 г., неправомерно приведена в действие от Република България в нарушение на член 108, параграф 3 от Договора, е несъвместима с вътрешния пазар. Република България следва да предприеме всички мерки за възстановяване от бенефициерите на несъвместимата помощ и ефективно изпълнение на решението на ЕК.

Въведеното ограничение за запазване статута на имотите, предмет на заменките, като горска територия, може да се разглежда като мярка за постигане ефективно изпълнение на решението на ЕК, докато трае процесът по събиране на държавната помощ, с цел преодоляване на предимството, което е било дадено на съответните бенефициери – страни по сделките за заменки.

При условията на съображение 177 и чл. 4 от Решението на ЕК несъвместимата помощ може да бъде възстановена от бенефициерите, чрез отмяна на сделките за замяна в случаите, *когато не са извършени материални промени в засегнатите от сделката горски земи частна и държавна собственост.* Съществен елемент за сключване на спогодба по чл. 365 от ЗЗД е постигане на съгласие да се развали извънсъдебно договор за замяна, по силата на който е извършено взаимно прехвърляне на държавен и частен имот, като само след изрично съвпадане на волеизявленията на страните по договора, че преустановяват неговото действие, чрез обратно разваляне, настъпва като последица взаимно връщане на получените имоти. В случай, че двете страни желаят да развалят договора, което е основната разлика с хипотезата на съдебното разваляне по чл. 87, ал. 3 от ЗЗД, а именно наличие на взаимно съгласие на страните по договора, се явява предпоставка да сключат по реда на чл. 365 от ЗЗД договор за разваляне на сключен договор за замяна, който за разпореждане с държавен, респективно общински имот се сключва в писмена форма, с оглед неговата действителност, като подлежи на вписване, съгласно чл. 2 от Правилника за вписванията (обн., ДВ, бр. 101 от 1951 г.) Вследствие на обратното разваляне от административния орган като последица е постигнато взаимно връщане на заменените имоти и едновременно възстановяване на правото на собственост на държавата при условие на възстановяване на съществуващото предходно положение преди сключване на първоначалния договор за замяна. Сключената извънсъдебна спогодба представлява основание в образуваното адм. производство да се осъществи оттегляне на акта от административния орган, като оспорващата страна изразява своето съгласие по реда на чл. 156, ал. 2 от АПК, с което административното производство се прекратява.

Жалбоподателите по делата се уведомяват изрично за възможността за разваляне на договора за замяна по силата на сключена извънсъдебна спогодба по чл. 365 от ЗЗД и оттегляне на административния акт в административното производство.

Процедурата по изпълнение на решението на ЕК все още не е приключила. По-голяма част от издадените актове за установяване на публично държавно вземане по отношение на идентифицираните бенефициери по помощта, са във фазата на съдебно обжалване пред националните съдилища (има се предвид административните и Върховен административен съд). Има постигнати няколко спогодби за разваляне на сделките за замяна и връщане на имотите, обратно, в патримониума на държавата. Споразумение може да се сключи пред съда при всяко положение на делото, което създава правна възможност за реализирането и на нови спогодби, но за целта следва да се гарантира изпълнение на условието, което ЕК е посочила „когато не са извършени материални промени в засегнатите от сделката горски земи частна и държавна собственост“. След приемане на решението за възстановяване на неправомерно предоставената държавна помощ, бенефициерите на тази помощ не могат основателно да се позоват на легитимни правни очаквания за запазването на съществуващото им положение.

В този контекст следва да се отбележи, че ЕК заведе иск срещу Република България в Съда на ЕС, въз основа на което е образувано дело С-632/23 Европейската комисия срещу Република България на основание чл. 108, параграф 2 и чл. 288, параграф 4 от Договора за функциониране на Европейския съюз. Исковата молба е връчена на държавата членка 30.10.2023 г., като понастоящем тече срок за изразяване на отговор по нея.

4. Заключение

Въз основа на изложените по-горе съображения, считаме че с приемането на §3 от ПЗР на ЗГ са защитени конституционните ценности, обект на защита по чл. 15, чл. 18, ал.1 и чл. 55 от Конституцията, които са с по-голям приоритет спрямо конституционните права на собствениците на заменените горски имоти по чл. 17, ал. 1-3. Считаме, че с тази забрана е спазен и принципът на пропорционалността (забраната за прекомерност), тъй като тя не касае самото право на собственост на заменителите, а единствено тяхното право да ползват заменените имоти по начин, който нарушава държавния интерес и правата на всички останали граждани. Следователно ограничаването на правата на заменителите чрез забраната по §3 от ПЗР на ЗГ е съразмерно средство за постигане на целите, заложи в чл. 15, чл. 18, ал.1, чл. 55 и чл. 57, ал. 2 от Конституцията.

С уважение,

X

КИРИЛ ВЪТЕВ
МИНИСТЪР
Signed by: Kiril Marinov Vatev

